ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

ฉบับวันพุธที่ 8 สิงหาคม พ.ศ.2561

คอลัมน์สกู๊ปหน้า 1 : โรคอุบัติใหม่-ซ้ำ รอยต่อคนกับสัตว์

โรคไวรัสสมองและปอดอักเสบ ...“นิปาห์” อีกโรคที่ต้องจับตามอง นี่คือสุ้มเสียงสัญญาณเตือนจาก ศ.นพ.ธีระวัฒน์ เหมะจุฑา ผู้อำนวยการศูนย์โรคติดเชื้อโรคอุบัติใหม่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“ไวรัสนิปาห์”...มาจากค้างคาวแม่ไก่ สามารถแพร่โดยตรงไปสู่คนทั้งโดยผ่านน้ำลาย เยี่ยวที่ปนเปื้อนในผลไม้ที่ค้างคาวกัดกิน...คนไปสัมผัส...จากการที่แพร่ไปยังหมู ม้า และคนที่ทำงานใกล้ชิดกับสัตว์อยู่ในโรงฆ่าสัตว์จะสามารถติดไปด้วย นอกจากนี้ยังสามารถแพร่จาก “คน” ไปสู่ “คน”...ได้ในวงกว้าง

“คนที่ติดเชื้อจะมีอาการสมองอักเสบเฉียบพลัน หรือเมื่อได้รับเชื้ออาจจะใช้เวลานานกว่าจะเริ่มอาการหรือเมื่อหายจากอาการเฉียบพลัน แล้วอีกสองปีต่อมา...มีอาการสมองอักเสบเกิดขึ้นใหม่”

ศ.นพ.ธีระวัฒน์ ย้ำว่า ลักษณะสมองอักเสบแบบเฉียบพลันจะเกิดขึ้นจากเส้นเลือดอักเสบ แต่สมองอักเสบที่เกิดขึ้นในภายหลังจะเป็นการอักเสบที่เซลล์สมองโดยเฉพาะที่ผิวเปลือกสมอง

นอกจากนั้น คนที่ติดเชื้อยังสามารถที่จะแพร่เชื้อได้ดียิ่งขึ้นถ้ามีอาการของปอดอักเสบ และในบางรายอาจจะมีอาการทางปอดเด่นมากกว่าอาการทางสมอง ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพโรคอุบัติใหม่ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ได้ทำการศึกษาโรคนี้ สรุปผลรายงานในปี 2548 พบว่า “ค้างคาวไทย” มีการติดเชื้อที่ไม่แสดงอาการแต่สามารถปล่อยเชื้อไวรัสได้ทางน้ำลาย เยี่ยว และมูล

เชื้อไวรัสที่พบเป็นทั้งสายพันธุ์ “บังกลาเทศ” และ “มาเลเซีย” โดยที่การระบาดของสายพันธุ์บังกลาเทศและอินเดีย จะเป็นตามฤดูกาลเฉพาะ...โดยมีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาที่ค้างคาวมีการผสมพันธุ์ ออกลูกและลูกกำลังหัดบิน ส่วนสายพันธุ์มาเลเซียจะสามารถปลดปล่อยเชื้อได้ไม่จำกัดฤดูกาล การระบาดของไวรัสนี้เริ่มเป็นครั้งแรกที่ประเทศมาเลเซียในโรงฆ่า และชำแหละหมู ทำให้คนเสียชีวิตไปมากกว่า 100 คน...ต้องกำจัดหมูทิ้งเป็นจำนวนมากกว่า 1,000,000 ตัว จนทำให้โรคสงบลงและมีการป้องกันไม่ให้มีการเล็ดลอดของค้างคาวเข้าไปในฟาร์มหมูหรือม้า ที่สำคัญ...ต้องระวังการสัมผัสหรือการกินผลไม้ที่มีรอยกัดแทะ ส่วนการระบาดที่บังกลาเทศที่ต่อกับอินเดียเกิดขึ้นเป็นประจำในบังกลาเทศต่อเนื่องกันทุกปีเป็นเวลานับ 10 ปี...โดยการที่คนกินน้ำอินทผลัมสดโดยที่มีการปนเปื้อนน้ำลายของค้างคาวที่มีเชื้อและมากินน้ำที่ชาวบ้านเก็บใส่ในกระบอก น่าสนใจด้วยว่า การแพร่ของโรคอาจจะเป็นในลักษณะกระจายในวงกว้าง ต้นตอ 1 คนจะสามารถแพร่ต่อเป็นทอดๆให้ไม่ต่ำกว่า 20 ถึง 30 คน...อัตราการเสียชีวิตของสายพันธุ์บังกลาเทศอยู่ที่ประมาณ 70 ถึง 80% ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพโรคอุบัติใหม่ได้ทำการติดตามผู้ป่วยในประเทศไทยที่มีอาการทางสมองหรือเยื่อหุ้มสมองอักเสบ หรือมีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่เป็นจำนวนหลายร้อยคนนับตั้งแต่ปี 2548 แต่...ยังไม่พบว่ามีการติดเชื้อใน “คน”

“อย่างไรก็ตาม การที่ค้างคาวสามารถปลดปล่อยเชื้อไวรัสออกมาได้โดยในรังค้างคาว พบว่าไม่ต่ำกว่า 7 ถึง 9% มีการติดเชื้อไวรัส ดังนั้น ต้องมีการเฝ้าระวังการแพร่เชื้อเข้าไปในสัตว์อื่นและเข้าไปในคนที่อาศัยใกล้ชิดอยู่กับบริเวณของรังค้างคาว” ศ.นพ.ธีระวัฒน์ ว่า

ย้อนไปเมื่อ 7 ปีที่แล้ว คุณหมอธีระวัฒน์ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับ แนวคิด “โรคติดเชื้ออุบัติใหม่-อุบัติซ้ำ” เอาไว้น่าสนใจ ด้วยภายในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมามีการตื่นตัวกันมากที่จะรวมสุขภาพ ความสมบูรณ์พร้อมพรั่งของสรรพสิ่งทั้งหลายในโลก ให้อยู่ในการดูแลร่วมกันเป็นหนึ่งเดียว ทั้งสุขภาพคน...สุขภาพสัตว์ ที่ผันแปรเปลี่ยนไปตามความอุดมสมบูรณ์... แห้งแล้ง โลกร้อน...บรรยากาศที่ผันผวน ซึ่งกระทบต่อระบบนิเวศ เกี่ยวเนื่องกับแหล่งอาหาร พืชพรรณธัญญาหาร ซึ่งเลี้ยงดู “คน” และ “สัตว์” ในวง 4 วง คือ การสาธารณสุข (Public

Health), สุขภาพสัตว์ (Animal Health), ระบบนิเวศ (Ecosystem) และ ความปลอดภัย ด้านอาหาร (Food Safety/Security)...ซึ่งภาวะที่คุกคามวงกลม ทั้ง 4 ที่ประสานกันแท้จริงก็เกิดจากการที่รักษาสมดุลของวงกลมทั้งสี่ไว้ได้ไม่มั่น จนนำไปสู่การเกิดโรคติดเชื้ออุบัติใหม่...อุบัติซ้ำ เป็นผลจากการที่เกิดมีการคุกคามด้วยเชื้อโรคใหม่ที่ไม่เคยเห็นหน้าเห็นตามาก่อน หรือแม้แต่เชื้อเก่าที่หายสาบสูญไปแล้วก็กลับโผล่หน้าออกมาใหม่ โดยที่มีการทะลักล้นของสัตว์ ซึ่งสามารถอมโรคอยู่ในตัวโดยตัวเองไม่เจ็บป่วยเกิดเพิ่มปริมาณมากขึ้น และขยายขอบเขตรุกล้ำเข้าไปในเขตอาณาบริเวณใหม่ และ...ด้วยความที่มีตัวช่วย เช่น ยุง แมลง เห็บ ไร ริ้น จะนำพาเชื้อโรคจากตัวอมโรคเข้าไปในสัตว์อีกกลุ่ม เพื่อเป็นที่เพาะพันธุ์เชื้อโรคเหล่านี้ให้งอกงามในตัว จากนั้น...“ตัวช่วย” ก็จะมากัดเก็บเชื้อที่เต็มปรี่ในตัวเพาะพันธุ์ กลับมาปล่อยสู่ “สัตว์” หรือ “คน” อีกต่อหนึ่ง

“โรคที่เกิดในคนนี้แท้จริงมีต้นกำเนิดมาจากสัตว์เกือบทั้งนั้น แต่หลังจากผ่านกระบวนการติดเชื้อผ่านสัตว์สู่สัตว์ชนิดเดียวกันและต่างชนิด ตัวแล้วตัวเล่า...ผ่านตัวนำเชื้อมาสู่คนจนทำให้มีการพัฒนารูปแบบของการติดเชื้อในคนที่ชัดเจนเป็นระเบียบ...มีการตายของคนที่เป็นระบบ เป็นแบบแผน สามารถตรวจซ้ำในสัตว์ทดลองและได้ผลคงที่ และในที่สุด...ก็มีการติดต่อจากคนสู่คนสำเร็จ”

ตัวอย่างเชื้อเหล่านี้ เช่น เชื้ออีโบลา ปี 2519 มีต้นตอจากค้างคาว...ไวรัสเอดส์ ปี 2524 ต้นตอจากลิง... เชื้ออีโคไล (O157:H7) ปี 2525 ที่คร่าชีวิต และก่อให้เกิดการเจ็บป่วย เม็ดเลือดแดงแตก ไตพัง ...เส้นเลือดสมองตีบในยุโรปก็มาจากวัวควาย ถัดมา...โรคไลม์ ปี 2525 เกิดอัมพาต สมอง อักเสบ หลงลืมเลอะเลือนคล้ายอัลไซเมอร์ มีเหตุมาจากกวาง...เชื้อไวรัสสมองอักเสบเฮนดรา ปี 2537 และ นิปาห์ ปี 2541 มาจากค้างคาว

ประเด็นสำคัญที่ต้องกล่าวถึงก็คือ การวิเคราะห์รหัสพันธุกรรมของไวรัส (whole genome) ในประเทศไทย โดยการวิเคราะห์จากเยี่ยวและมูลใต้ต้นไม้ น่าสนใจว่ามีความเหมือนกับของบังกลาเทศเกือบ 100% ซึ่งการสำรวจนี้เป็นการทำงานร่วมกันของศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพอุบัติใหม่และกรมอุทยานฯ

เชื้อวัวบ้า ปี 2539 ต้นตอจากแกะ สู่วัวและเข้าสู่คน...ไวรัสพิษสุนัขบ้าสายพันธุ์ออสเตรเลีย ปี 2539 จากค้างคาว...ไข้หวัดนก (H5N1) ปี 2540 จากนก เป็ด ไก่...โรคซาร์ส ปี 2546 จากค้างคาวสู่ชะมด และแพร่สู่คน และ เชื้ออีโบลา เรสตัน (Ebola Reston) เกิดที่ประเทศฟิลิปปินส์ในลิง ซึ่งไม่น่าตื่นเต้นเพราะไม่ติดคน แต่ก็เริ่มตื่นตัว เพราะในปี 2552 ทำให้เกิดโรคในหมู แม้คนจะไม่ติดโรคก็ตาม แต่เป็นหลักฐานว่า “มันมาแล้ว”...ข้ามสายพันธุ์ และที่โลกยังไม่ลืมคือไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 มาจากนก สู่หมู และจากสายหมูหลายสายทำให้แพร่สู่คน และคนไปคนได้

จากตัวอย่างที่น่ากลัวเหล่านี้ เป็นเครื่องตอกย้ำที่ต้องมีการเฝ้าระวังติดตามเชื้อที่อยู่ในสัตว์จนมาถึงคนอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง แต่ที่ไม่ค่อยประสบความสำเร็จ เพราะมักมีความเข้าใจว่า...โรคเหล่านี้จะเกิดขึ้นนานๆครั้ง ทุกๆ 2-4 ปีก็จะสงบ หรือบูมเป็นช่วงๆ เพราะฉะนั้นความตื่นตัวเป็นแค่ชั่วขณะ เหมือนไฟไหม้ฟาง ย้ำว่า! ตื่นตัวดีกว่าตื่นตูม...ป้องกันวางแผนเตรียมรับมือแต่เนิ่นๆ ดีกว่าวัวหายแล้วมาเร่งล้อมคอก

<u>คอลัมน์หน้ามองฟ้า เท้าหยั่งดิน : ราน้ำค้างข้าวโพดฝักสด</u>

เข้าสู่ช่วงฤดูเพาะปลูกข้าวโพดฝักสด กรมวิชาการเกษตร เตือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวาน ข้าวโพดเทียน ข้าวโพดข้าวเหนียว ให้หมั่นสังเกตโรคราน้ำค้าง ที่มักจะพบในระยะเริ่มเพาะปลูกไปจนถึงระยะต้นข้าวโพดมี อายุ 30 วัน เนื่องจากเป็นระยะที่ต้นข้าวโพดจะอ่อนแอต่อโรคนี้มาก

อาการของโรคจะพบได้ตั้งแต่ข้าวโพดเริ่มงอก มีจุดเล็กๆสีเขียวฉ่ำน้ำบนใบอ่อน ต่อมาใบข้าวโพดบริเวณยอดมีสีเหลืองซีด หรือใบลายเป็นทางสีเขียวอ่อนสลับเขียวแก่ วันไหนช่วงเช้าอากาศค่อนข้างเย็นและความชื้นสูง ใต้ใบจะมีสปอร์เชื้อราเป็นผงสีขาวจำนวนมาก บางครั้งพบยอดข้าวโพดแตกเป็นพุ่ม ต้นแคระแกร็น เตี้ย ข้อถี่ ไม่

มีฝักหรือมีฝักขนาดเล็ก ก้านฝักมี ความยาวมากหรือมีจำนวนฝักมากกว่าปกติ แต่ฝักจะไม่สมบูรณ์ ในแหล่งที่เคยมีการระบาดของโรค หากสภาพแวดล้อมเหมาะสม อุณหภูมิต่ำ ความชื้นในอากาศสูง เมื่อข้าวโพดมีอายุ 5-7 วัน ควรพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ไดเมโทมอร์ฟ 50% ดับเบิลยูพี อัตรา 20-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% ดับเบิลยูพี อัตรา 30-40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วันติดต่อกัน 3-4 ครั้ง และในฤดูเพาะปลูกข้าวโพดฝักสดถัดไป เกษตรกรควรเลือกใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวโพดที่ต้านทานโรค และคลุกเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูกด้วย เมทาแลกซิล 35% ดีเอส อัตรา 7-10 กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม หรือ เมทาแลกซิล–เอ็ม 35% อีเอส อัตรา 3.5 มิลลิลิตรต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม...ให้หลีกเลี่ยงการปลูกข้าวโพดในฤดูฝนที่มีสภาพอากาศเหมาะสมต่อการระบาดของโรครุนแรง

กรณีพบเริ่มระบาดให้ถอนต้นกล้าข้าวโพดที่แสดงลักษณะอาการของโรคไปเผาทำลายนอกแปลงปลูกทันที เพราะการพ่นสารป้องกันกำจัดหลังจากต้นข้าวโพดอายุ 20 วันขึ้นไป จะไม่สามารถป้องกันกำจัดโรคนี้ได้

สะ-เล-เต

<u>กกร.ห่วงเกษตรกรสำลักน้ำท่วม กระเป๋าแห้งกำลังซื้อลด</u>

กีดกันการค้าทุบส่งออก

เอกชนไทยเชื่อมั่นน้ำท่วมปีนี้ไม่ถึงขั้นซ้ำรอยมหาอุทกภัยปี 54 กกร.สั่งนิคมอุตสาหกรรมจับตาสถานการณ์ใกล้ชิด แต่ห่วงเกษตรกรอ่วมน้ำท่วมกำลังซื้อทรุดไม่มีเงินซื้อของ ขณะที่ ม.หอการค้าประเมินพิษสงครามการค้าจีน-สหรัฐฯ ฉุดส่งออกปีนี้ลด 0.14-1.13% ทำเศรษฐกิจไทยขยายตัวลดลง 0.12-1.02%

นายอัทธ์ พิศาลวานิช ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เปิดเผยถึงผลการวิเคราะห์ทิศทางการส่งออกไทยครึ่งหลังปี 61 ว่า จากการศึกษาผลกระทบของสงครามการค้าพบว่าจะทำให้มูลค่าการส่งออกไทยลดลง 351-2,881 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือ 0.14-1.13% และทำให้การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (จีดีพี) ลดลง 0.12-1.02% โดยสมมติฐานแบ่งเป็น 3 กรณี คือกรณีที่ 1 หากสหรัฐฯเก็บภาษีนำเข้าสินค้าจากจีน 25% มูลค่า 200,000 ล้านเหรียญฯ และเก็บภาษีนำเข้ารถยนต์จากสหภาพยุโรป (อียู) เพิ่มขึ้น 20% โดยจีนและอียูตอบโต้สหรัฐฯ ด้วยการขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าเช่นกัน กรณีนี้จะทำให้สินค้าไทยที่อยู่ในห่วงโซ่การผลิตสินค้าของจีน และอียูได้รับผลกระทบ มูลค่าส่งออกไทยลดลง 351 ล้านเหรียญฯ หรือ 0.14% และจีดีพีลด 0.12%

กรณีที่ 2 หากสหรัฐฯเก็บภาษีนำเข้าจากจีน 25% มูลค่า 200,000 ล้านเหรียญฯ และเก็บภาษีนำเข้าจากอียู 10% มูลค่า 100,000 ล้านเหรียญฯ จะทำให้ทั้งจีนและอียูตอบโต้สหรัฐฯ และจะส่งผลให้ส่งออกไทยลดลง 597 ล้านเหรียญฯ หรือ 0.23% และจีดีพีลดลง 0.21% กรณี 3 กรณีเลวร้ายสุดและมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นน้อยสุด คือ สหรัฐฯ เก็บภาษีนำเข้าเพิ่ม 25% กับทุกประเทศ และประเทศต่างๆตอบโต้ ทำให้ส่งออกไทยลดลง 2,881 ล้านเหรียญฯ หรือลดลง 1.13% และจีดีพีลดลง 1.02% ซึ่งทั้ง 3 กรณี คาดว่าอาจจะเกิดขึ้นในช่วง 5 เดือนที่เหลือของปีนี้

ทั้งนี้ ศูนย์ฯยังได้ติดตามการที่สหรัฐฯจะใช้มาตรการขึ้นภาษีสินค้ายานยนต์และชิ้นส่วน โดยอาจมีผลบังคับใช้ในปี 62 ประเมินเบื้องต้น หากสหรัฐฯขึ้นภาษีนำเข้ายานยนต์และชิ้นส่วนจริง จะทำให้มูลค่าการส่งออกไทยในปี 62 ลดลง 1-2% ขณะเดียวกัน สงครามการค้ายังกระทบต่อไปถึงค่าเงินของแต่ละประเทศที่จะ

กลายเป็นสงครามค่าเงินต่อไป ซึ่งหลายประเทศพยายามทำให้ค่าเงินอ่อนค่าเพื่อรักษาขีดความสามารถการแข่งขัน โดยค่าเงินบาทไทยหลังเกิดสงครามการค้า ตั้งแต่วันที่ 6 ก.ค.61 ที่สหรัฐฯเพิ่มภาษีนำเข้าเหล็กและอะลูมิเนียม 25% และ 10% พบว่า อ่อนค่าลงมาอยู่ที่ 33.29 บาทต่อเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งอ่อนค่าเป็นอันดับ 3 โดยเงินหยวนจีนอ่อนค่ามากสุด

สำหรับการส่งออกสินค้าไทยในช่วงครึ่งปีหลัง ซึ่งได้รวมผลกระทบจากสงครามการค้าที่อาจจะเกิดขึ้นแล้ว คาดว่า จะมีมูลค่า 129,000 ล้านเหรียญฯ เพิ่มขึ้น 5.5% เป็นการขยายตัวแบบชะลอตัวลงจากครึ่งปีแรก ที่มีอัตราการขยายตัว 11% ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกไทยปี 61 อยู่ที่ 255,000 ล้านเหรียญฯ เพิ่มขึ้น 8.1%

วันเดียวกัน ในการประชุมคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน (กกร.) นายปรีดี ดาวฉาย ประธานสมาคมธนาคารไทย ในฐานะทำหน้าที่ประธานที่ประชุม เปิดเผยว่า กกร.ยังคงคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยในปีนี้ จะขยายตัว 4.3-4.8% การส่งออกเติบโต 7-10% และอัตราเงินเฟ้อ 0.9-1.5% ไว้คงเดิม แม้ว่าจะมีประเด็นในเรื่องของการตอบโต้ทางการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐฯ รวมไปถึงสถานการณ์น้ำท่วมในหลายๆพื้นที่

“กกร.ยังมั่นใจว่าปัจจัยดังกล่าวจะไม่ส่งผลกระทบต่อการเติบโต เพราะเศรษฐกิจในประเทศยังได้แรงหนุนจากการส่งออก ท่องเที่ยว และรายได้เกษตรกรที่เริ่มกลับมาที่จะประคองให้แรงซื้อของฐานรากไม่แย่ลงไปกว่านี้ ขณะที่สถานการณ์อุทกภัย แม้ปริมาตรน้ำในเขื่อนทั่วประเทศอยู่ระดับสูงกว่าปี 2554 แต่ กกร.ประเมินว่าจะไม่ส่งผลกระทบรุนแรงเช่นปี 2554 ที่เป็นมหาอุทกภัย เพราะปริมาตรน้ำที่สูงส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคตะวันตกและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่างจากปี 2554 ที่อยู่ในพื้นที่ภาคเหนือและภาคกลาง ซึ่งเป็นแหล่งที่ตั้งของหลายนิคมอุตสาหกรรม รวมถึงคาดการณ์พายุไต้ฝุ่นที่จะเข้ามาช่วงฤดูฝนที่เหลือของปีนี้ ไม่น่าจะเท่ากับช่วงน้ำท่วมใหญ่”

ด้านนายสุพันธุ์ มงคลสุธี ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) กล่าวว่า ส.อ.ท.ได้สั่งการให้ 45 กลุ่มอุตสาหกรรมติดตามสถานการณ์น้ำใกล้ชิด ล่าสุดโรงงานอุตสาหกรรม ต่างๆ ยังไม่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม และได้เตรียมพร้อมรับมือไว้ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะในนิคมอุตสาหกรรม สิ่งที่ห่วงคือ ภาคเกษตรกรที่จะได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมมากกว่า รวมถึงวิสาหกิจขนาดกลางและย่อม (เอสเอ็มอี) ที่ไม่ได้อยู่ในนิคมฯ เพราะหากพืชผลทางการเกษตรได้รับผลกระทบ ก็จะส่งผลต่อกำลังซื้อได้ เพราะภาพรวมแรงซื้อของฐานรากยังไม่ดีนัก ส่วนทิศทางดอกเบี้ย ภาคเอกชนอยากเห็นการคงไว้ถึงสิ้นปี

ขณะที่นายกลินทร์ สารสิน ประธานกรรมการสภาหอการค้าไทย กล่าวว่า สงครามทางการค้าจีนกับสหรัฐฯในภาพรวมจะเป็นผลบวกต่อการส่งออกของไทยมากกว่า เพราะสหรัฐฯ จะนำของไปขายในจีนไม่ได้ เช่นเดียวกับที่จีนจะขายไปสหรัฐฯ ไม่ได้ ซึ่งจะทำให้เป็นโอกาสที่ไทยจะส่งไปทดแทน

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า

ฉบับวันพุธที่ 8 สิงหาคม พ.ศ.2561

คอลัมน์ส่องเกษตร : เตรียมตัวรับมือภัยคุกคาม

พี่น้องเกษตรกรไทยหลายๆ พื้นที่กำลังเผชิญการคุกคามของภัยน้ำท่วม โดยเฉพาะพื้นที่รอบเขื่อนแก่งกระจาน จ.เพชรบุรี จุดโฟกัสสำคัญยิ่งเพราะน้ำกำลังล้นเขื่อน ล้น“สปิลเวย์” ขณะที่ยังคงมีฝนตกหนักช่วงนี้อยู่อย่างต่อเนื่อง ชาวบ้านต้องพากันเตรียมการขนย้ายข้าวของหนีขึ้นที่สูง แต่ในส่วนพื้นที่การเกษตรไม่สามารถที่จะโยกย้ายหนีไปไหนได้ ก็ต้องปล่อยให้ท่วมเสียหายไปก่อน รอให้น้ำลดสู่ปกติ แล้วค่อยกลับมาฟื้นฟูกันใหม่...เป็นวิถีที่ยังคงหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ก็หวังว่า ความช่วยเหลือต่างๆจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะได้ดำเนินการอย่างรวดเร็วให้ทันสถานการณ์และมีประสิทธิภาพ ทั้งในช่วงที่กำลังเกิดน้ำท่วมและโดยเฉพาะหลังจากน้ำลดลง กลับสู่ภาวะปกติแล้ว

ภัยธรรมชาติเรื่อง “น้ำ” ทั้งท่วมและแล้ง นับเป็นภัยคุกคามต่อเกษตรกรไทยอยู่เสมอมา เรื่อง “การบริหารจัดการน้ำ”ให้ดี จึงยังคงเป็นประเด็นสำคัญยิ่ง ที่ต้องหาทางปรับปรุงให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดอยู่ตลอดเวลา เพื่อแก้ไขปัญหาให้ได้อย่างยั่งยืนมากที่สุดในอนาคตต่อๆ ไป

นอกจากภัยคุกคามในสถานการณ์เฉพาะหน้าเรื่อง “น้ำท่วม” นี้แล้ว ยังมี“ภัยคุกคาม” ต่อเกษตรกรไทยอีกมากมาย ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวที่หน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะกระทรวงเกษตรฯจะต้องตระหนัก ตื่นตัวเตรียมการรับมือให้ทันการณ์อยู่ตลอดเวลา ไม่ใช่ปล่อยให้“ภัย”มาจ่อถึงคอหอย กระทั่งเกิดความเสียหายร้ายแรงขึ้นแล้ว ค่อยลุกลี้ลุกล้นหาทางแก้ไข เหมือนดังที่ผ่านๆมา ซึ่งเป็นภาพสะท้อนได้เป็นอย่างดีว่า “ประสิทธิภาพ”เป็นอย่างไร และเรื่องหนึ่งที่กำลังจะเป็น “ภัยคุกคามต่อข้าวไทย” มีสิทธิส่งผลกระทบเลวร้ายต่อชาวนาไทยในอนาคตได้ก็คือ เรื่องที่สหรัฐอเมริกาสามารถปรับปรุงพัฒนา “ข้าวหอมสายพันธุ์ใหม่” ถึง 3 สายพันธุ์ที่มีคุณภาพเยี่ยมทัดเทียมข้าวหอมมะลิของไทยแต่ให้ผลผลิตที่สูงกว่ามาก ซึ่งปลายปีนี้จะประเดิมส่งเสริมให้ชาวนา “ลุงแซม” เพาะปลูกก่อน 1 สายพันธุ์...ข่าวว่า จะให้ผลผลิตสูงถึงไร่ละกว่า 1,600 กก.ทีเดียว!

นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์ ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ออกมาเตือนก่อนหน้านี้ ระบุ ข้อมูลสถิติการส่งออกข้าวช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ไทยส่งออกข้าวหอมมะลิเฉลี่ย 25-30% ของมูลค่าส่งออกข้าวทั้งหมด โดยตลาดข้าวหอมมะลิอันดับ 1 ของไทยตั้งแต่ปี 2545 ถึงปัจจุบันคือสหรัฐอเมริกา แต่ที่น่าห่วงคือ การส่งออกหอมมะลิไปสหรัฐมีแนวโน้มลดลงตลอดตั้งแต่ปี 2557 เพราะสหรัฐฯได้พัฒนาข้าวหอมสายพันธุ์ใหม่ถึง 3 สายพันธุ์ โดยมหาวิทยาลัยอาร์แคนซัสพัฒนาพันธุ์ข้าวหอมจัสมิน “Aroma17” ที่มีกลิ่นหอมทัดเทียมข้าวหอมมะลิไทย ให้ผลผลิตสูง 7,740 ปอนด์/เอเคอร์ (1,388 กก./ไร่) ส่วนมหาวิทยาลัยหลุยส์เซียนาพัฒนาข้าวหอมสายพันธุ์จัสมิน “CLJ 01” มีกลิ่นหอมทัดเทียมหอมมะลิไทย เมล็ดข้าวสวย มีท้องไข่น้อย ผลผลิตสูงถึง 1,645 กก./ไร่ ขณะที่มูลนิธิวิจัยข้าวแคลิฟอร์เนียพัฒนาสายพันธุ์จัสมิน “Calaroma 201”แม้กลิ่นหอมน้อยกว่า แต่เมื่อหุงจะได้ข้าวที่อ่อนนุ่มสูงและให้ผลผลิตสูงถึง 1,695 กก./ไร่ ซึ่งพันธุ์จัสมิน Aroma17 ได้วิจัยและทดลองในแปลงเสร็จสิ้นแล้ว จะเริ่มส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะปลูกตั้งแต่ปลายปี 2561 เป็นต้นไป

นายประพัฒน์แสดงความเป็นห่วงมากเพราะเดิมข้าวหอมมะลิก็มีคู่แข่งมากทั้งจากอินเดีย ปากีสถาน เวียดนาม บังกลาเทศ เมียนมากัมพูชา ที่ล้วนมีข้าวหอมพันธุ์ดี หากมีคู่แข่งเพิ่มคือสหรัฐซึ่งเป็นลูกค้ารายใหญ่ด้วย จะยิ่งมีผลกระทบต่อการส่งออกข้าวไทยมาก ท้ายสุดชาวนาก็จะเป็นผู้ได้รับผลกระทบหนักที่สุด เขาจึงเรียกร้องหน่วยงานผู้รับผิดชอบทั้งด้านผลิตข้าว และการค้าข้าว ต้องช่วยกันค้นหาข้อมูลและเตรียมการตั้งรับเตรียมแก้ปัญหาโดยรีบด่วน

ขณะที่รมช.พาณิชย์-น.ส.ชุติมา บุณยประภัศร บอกว่า กระทรวงพาณิชย์ติดตามข้อมูลนี้อยู่ ได้ทราบจากผู้นำเข้าและผู้จำหน่ายข้าวในสหรัฐว่า ตอนนี้มีเพียงสายพันธุ์เดียวที่สหรัฐฯนำมาทดลองตลาด แต่ยังไม่เป็นที่รู้จักและวางจำหน่ายในตลาดทั่วไป ในระยะสั้นจึงยังไม่มีผลกระทบต่อข้าวหอมมะลิไทย อย่างไรก็ตาม ก็มีแผนจะร่วมมือกับกระทรวงเกษตรฯรักษาคุณภาพและมาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยและพัฒนาข้าวหอมสายพันธุ์ใหม่ๆที่สามารถแข่งขันได้ ทั้งจะเดินหน้าประชาสัมพันธ์ข้าวหอมมะลิไทยเชิงรุกในตลาดสหรัฐอย่างต่อเนื่อง เพื่อรักษาตลาดและเร่งขยายตลาดสู่กลุ่มผู้บริโภคใหม่ๆ

ครับ ในระยะสั้นนี้ ผลกระทบยังมีน้อย แต่ในระยะยาว ผมว่า น่าห่วงมาก กรมการข้าวก็ต้องเร่งมืองานวิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวไทยมากขึ้น ส่วนชาวนาเองก็คงต้องเร่งปรับตัว หนักขึ้นด้วย

สาโรช บุญแสง

<u>เฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ24ชั่วโมง กรมชลการันตีเขื่อนทั่วประเทศมั่นคง-ปลอดภัย</u>

นายทองเปลว กองจันทร์ อธิบดีกรมชลประทาน เปิดเผยว่า เขื่อนและอ่างเก็บน้ำที่อยู่ในความดูแลของกรมชลประทาน มีความปลอดภัย มั่นคง แข็งแรง ทุกแห่ง เนื่องจากมีการออกแบบตามหลักวิชาการ สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศ และสามารถรองรับแรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหวได้สูงถึง 7 ตามมาตราริกเตอร์ นอกจากนี้ กรมชลประทาน ยังได้ทำการตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของตัวเขื่อนทุกแห่งที่อยู่ในความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอเป็นประจำตลอดทั้งปี แม้ในยามสถานการณ์ปกติที่ไม่มีภัยพิบัติใดๆ ก็ตาม เพื่อให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ท้ายเขื่อน มีความมั่นใจ และเชื่อมั่นในความปลอดภัยแข็งแรงของเขื่อนตลอดเวลา

“เขื่อนและอ่างเก็บน้ำที่อยู่ในความดูแลของกรมชลประทานนั้น มีเจ้าหน้าที่คอยตรวจสอบ และติดตามสถานการณ์น้ำอย่างต่อเนื่อง ไม่ได้มีการปล่อยปละละเลย รวมทั้งยังได้บำรุงรักษาถูกต้องตามมาตรฐานสากล อย่างไรก็ตาม ถ้าหากมีแนวโนมว่าน้ำจะไหลลงอ่างเก็บน้ำในปริมาณมาก และคาดว่าน้ำอาจจะล้นทางระบายน้ำล้น โครงการชลประทานในพื้นที่ที่รับผิดชอบ จะแจ้งเตือนเป็นเอกสารรายงานไปยังจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมกับแจ้งเตือนผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ท้ายอ่างเก็บน้ำให้รับทราบสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง ทำให้การแจ้งเตือนประชาชนในพื้นที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ลดความเสียหาย ต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้เป็นอย่างมาก”

อธิบดีกรมชลประทาน กล่าวต่อว่า อย่างไรก็ตามเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนมากขึ้น ยังได้สั่งการให้ดำเนินการตรวจสภาพความมั่นคง และสภาพน้ำของเขื่อนทุกเขื่อน ทั้งที่สร้างเสร็จแล้วและกำลังก่อสร้างเป็นกรณีพิเศษ พร้อมทั้งให้จัดเวรยามประจำทุกเขื่อนเฝ้าระวังเหตุการณ์ตลอดเวลา จัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ที่ต้องใช้เกี่ยวกับเขื่อนไว้ให้พร้อมใช้งานได้ทันที การติดต่อสื่อสารไปยังเขื่อนและเจ้าหน้าที่ประจำเขื่อนต้องทำได้มากกว่า 1 ช่องทาง และให้มีการรายงานให้ทางอำเภอ จังหวัด และศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ (SWOC) ได้ทราบสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง โดยขณะนี้ให้ SWOC ปฏิบัติงานตลอด 24 ชม.

ส่วนสถานการณ์ฝนตกหนักในหลายพื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ได้ส่งผลให้ระดับน้ำในลำห้วยธรรมชาติ และแม่น้ำต่างๆ เพิ่มสูงขึ้นจนเอ่อล้นเข้าท่วมบางพื้นที่นั้น กรมชลประทานได้นำเครื่อง สูบน้ำเข้าไปช่วยเหลือ เพื่อเร่งระบายน้ำออกอย่างต่อเนื่อง จนทำให้หลายพื้นที่สถานการณ์น้ำท่วมกลับเข้าสู่ ภาวะปกติแล้ว และหากไม่มีฝนตกในพื้นที่ที่ประสบภัยน้ำท่วมเพิ่ม ก็จะเข้าสู่ภาวะปกติในเร็วๆนี้อย่างแน่นอน

นอกจากนี้ ยังได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่กรมชลประทาน ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เฝ้าระวัง และติดตามสถานการณ์ น้ำจากภาวะฝนตกในระยะนี้อย่างใกล้ชิด และจะแจ้งให้ประชาชนทราบเป็นระยะ พร้อมทั้งให้ตรวจสอบ บำรุงรักษาอาคารชลประทานทุกแห่งให้มีความปลอดภัย และสามารถใช้งานได้อย่างเต็มศักยภาพ

ส่วนการสนับสนุนเครื่องจักรกลและเครื่องสูบน้ำ ก่อนที่จะดำเนินการใดๆ เพื่อเป็นการป้องกันและลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างประชาชนด้วยกันที่อาจจะเกิดขึ้น ได้ให้ชลประทานในพื้นที่นั้นๆ จัดประชุมร่วมกับประชาชน และฝ่ายปกครองในพื้นที่ เพื่อเป็นการสร้างความรับรู้ ความเข้าใจร่วมกันก่อน ป้องกันปัญหาความขัดแย้งที่จะตามมาทีหลัง ซึ่งกรมชลประทานได้จัดเตรียมเครื่องจักร เครื่องสูบน้ำ และเครื่องมือต่างๆ ไว้พร้อมโดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความเสี่ยงทั้งหมดแล้ว

สำหรับสถานการณ์น้ำล่าสุดอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศ มีปริมาณน้ำทั้งหมด 52,490 ล้านลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) คิดเป็นร้อยละ 69 ของปริมาณความจุ โดยเป็นปริมาณน้ำใช้การได้ 28,554 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ร้อยละ 55 มากกว่าช่วงเดียวกันในปี 2560 ประมาณ 4,603 ล้าน ลบ.ม. โดยมีปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 405.94 ล้าน ลบ.ม.ต่อวัน และปริมาณน้ำระบายออก จำนวน 268.91 ล้าน ลบ.ม. ต่อวัน สามารถรับน้ำได้อีก 23,522 ล้าน ลบ.ม.

‘โรคราน้ำค้าง’ระบาด เกษตรฯประกาศเตือนเกษตรไร่ข้าวโพดเฝ้าระวัง

กรมวิชาการเกษตร ประกาศแจ้งเตือน โดยในระยะนี้เริ่มเข้าสู่ช่วงฤดูเพาะปลูกข้าวโพดฝักสด จึงขอให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดฝักสด อาทิ ข้าวโพดหวาน ข้าวโพดเทียน และข้าวโพดข้าวเหนียว ให้หมั่นสังเกตอาการของโรคราน้ำค้าง มักพบแสดงอาการในระยะที่เริ่มเพาะปลูกถึงระยะที่ต้นข้าวโพดมีอายุประมาณ 30 วัน ซึ่งในระยะนี้ต้นข้าวโพดจะอ่อนแอต่อโรคนี้มาก โดยอาการของโรคจะพบได้ตั้งแต่ข้าวโพดเริ่มงอก เริ่มแรกจะพบจุดเล็กๆ สีเขียวฉ่ำน้ำ บนใบอ่อน ต่อมาใบข้าวโพดบริเวณยอดมีสีเหลืองซีด หรือใบลายเป็นทางสีเขียวอ่อนสลับเขียวแก่ ในเวลาเช้าที่มีอากาศค่อนข้างเย็นและความชื้นสูง ด้านใต้ใบมักพบส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อราเป็นผงสีขาวจำนวนมาก บางครั้งพบยอดข้าวโพดแตกเป็นพุ่ม ต้นแคระแกร็น เตี้ย ข้อถี่ ไม่มีฝักหรือมีฝักขนาดเล็ก ก้านฝักมีความยาวมากหรือมีจำนวนฝักมากกว่าปกติ แต่ฝักจะไม่สมบูรณ์ เช่น มีจำนวนเมล็ดน้อย หรือไม่มีเมล็ดเลย

สำหรับแหล่งที่เคยมีการระบาดของโรค หากสภาพแวดล้อมเหมาะสม คือ มีอุณหภูมิต่ำ และมีความชื้นในอากาศสูง เมื่อข้าวโพดมีอายุ 5-7 วัน เกษตรกรควรพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ไดเมโทมอร์ฟ 50% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 20-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารเมทาแลกซิล 25% ดับเบิลยูพีอัตรา 30-40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นทุก 7 วัน และพ่นติดต่อกัน 3-4 ครั้ง

นอกจากนี้ ในฤดูเพาะปลูกข้าวโพดฝักสดถัดไป เกษตรกรควรเลือกใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวโพดที่ต้านทานโรค และคลุกเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชเมทาแลกซิล 35% ดีเอส อัตรา 7-10 กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม หรือสารเมทาแลกซิล-เอ็ม 35% อีเอส อัตรา 3.5 มิลลิลิตรต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม หลีกเลี่ยงการเพาะปลูกข้าวโพดในฤดูฝนที่มีสภาพอากาศเหมาะสมต่อการระบาดของโรครุนแรง กรณีพบเริ่มระบาด ให้ถอนต้นกล้าข้าวโพดที่แสดงลักษณะอาการของโรคไปเผาทำลายนอกแปลงปลูกทันที เนื่องจากเชื้อสาเหตุโรคสามารถเข้าทำลายต้นข้าวโพดได้ตั้งแต่ในระยะที่ข้าวโพดเริ่มงอก ซึ่งการพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืชหลังจากต้นข้าวโพดอายุ 20 วันขึ้นไป จะไม่สามารถป้องกันกำจัดโรคนี้ได้